

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peletvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Deželni hipotečni zavod.

(Piše —i—.)

Ko je objavilo naše časopisje vest, da je pričel delovati deželni hipotečni zavod, je zavladalo med posestniki veliko veselje, in marsikateri kmet se je od-dahnil, misleč si: Torej se nam misli vendar enkrat resno opomoči! O tem zavodu so krožili izpočetka najrazličnejši glasovi po deželi in še danes ne ve marsikateri, zakaj se gre in kak namen ima prav ta zavod. Tedaj ne bode škodilo, če se malce pobavimo s to zadevo.

Deželni hipotečni zavod ni nikak nova naprava. Vse kronovine v naši državi so že pred leti ustanovile take zavode, razun Trsta. Ali tudi tam se ustanovi tak zavod v najkrajšem času. Na Češkem n. pr. obstoji tak zavod že od l. 1864, in celo v Istri že nad 20 let, kjer dobro uspeva (dasi znaša obrestno merilo 5%). Pri nas se je ustanovil šele pred par meseci; pozno sicer, pa vendar bolje nego nikdar.

Namen zavoda je pomagati posestniku 1. s tem, da se mu omogoči, da v teku neke gotove dobe (najdalje v 54½ letih) izplača v enakih poluletnih obrokih obresti in kapital ter da plačuje pri vsem tem za vse skupaj komaj toliko, kolikor je dajal do sedaj le za obresti in pri tem ni imel sploh upanja, da bi kedaj zamogel izplačati tudi glavnico tako, da so se taki vknjiževi dolгови vlekli od roda do roda.

2. Kmet daje zavodu pičel dobiček, a ta se steka v deželno blagajno za deželne namene. S tem dobičkom se bodo gradile ceste, vodnjaki itd., oziroma čim več bode dobička, tem manj bo treba plačevati kmetu deželnih doklad.

3. S tem da daje zavod posojila za majhne obresti, primorani so tudi drugi denarni zavodi in zasebniki vsled konkurence znižati dosedanje obrestno merilo, in tako hasne po drugi strani zavod tudi onim, ki obdržé ali zajmejo posojila pri takih zavodih ali pri zasebnikih.

Obrestno merilo hipotečnega zavoda znaša 4%, in naravno je, da čim

ceneje kdo dobi denar, tem večjo varnost mora ponuditi. Iz tega je razvidno, kako napačno je mnenje nekaterih, ki menijo, da je ustanovljen hipotečni zavod za to, da daje posojila takim, ki so že tako zadolženi, da jim nikdo več ni česar posoditi ne more. Pa mnogi so že taki: nočejo vedeti o ugodnem incenem plačevanju, ampak da le dobé kar največ denarja in tudi ko bi morali potem plačevati obresti po 10%.

Znano nam je, kako zabavljajo taki ljudje proti temu zavodu. Menili so, da bode dajala nova »kasa« denar kar tako brez zadostne garancije, da ne bode treba plačevati sploh kakih obresti itd., skratka, da se vlije po naši revni deželi prava ploha svitlih kronic. Tak zavod bi gotovo »delal«, toda žal, da ga ni na celem svetu enakega.

Hipotečni zavod je deželni zavod in ne sme z njemu izročnim denarjem lahkomišelnost ravnati; dasi pred vsem ni dobičkarški zavod, vendar zahteva absolutno varnost pri podeljevanju posojil.

Radi bi videli, kake obraze bi delali tisti, ki sedaj toliko kričé, da »tam nič ne dajo«, ko bi prišla dežela vsled lehkomišelnega dovoljevanja posojil do velike izgube, in bi se kmetu pošteno navile deželne naklade v pokritje dotičnega primanjkljaja!

Dobro je, da ljudstvo polagoma uvideva pravi smoter tega zavoda; seveda je škoda, da ga že pred 50 leti ni bilo. Tedaj bi se dalo marsikomu pomagati, kateremu se danes skoraj več ne more.

Z ozirom na to, da trosijo nekateri po deželi vesti, da je obrestna mera posojilom hipotečnega zavoda le navidezno tako nizka in da se utrgajo ob izplačilu posojila vsi mogoči in nemogoči zneski, naj se nam dovoli, da napravimo čisti račun, kako se ugotovi posojilo recimo v zneku 1000 kron.

Ob ugotovitvi posojila 1000 K se utrže — z ozirom na merilo, določeno za eskomptiranje zastavnih pisem, ki znaša 97% — 3% t. j. 30 K, poleg teh še prispevek za rezervni zalog od 1/8% t. j. 1 K 25 vin, torej se ugotovi glavnici

znesek z 968 K 75 vin. — Istočasno se utrže poluletni obrok (obsegajoč delež za odplačilo glavnice, populetne obresti, kolek in prispevek za upravne stroške).

Obrestno merilo, katero plačajo dolžniki, znaša imenoma 4%, dejanski pa se isto zviša na 4 1/8%, in to vsled tega, ker se je določilo eskomptno merilo na 97% od imenske vrednosti zastavnih pisem. (Ako bi se bilo n. pr. isto določilo na 98%, bi se bilo povišalo obrestno merilo le za 1/12, potem bi znašalo le 4 1/12%) K temu naj se še prišteje prispevek za upravne stroške, ki se vedno menja ter znaša vsakokrat 1/4% od še dolžne glavnice, katera se vedno manjša ter se z zadnjim obrokom konča (vsled česar se računa ta prispevek na povprečno 1/8%) — tako pridemo do zaključka, da deželni hipotečni zavod daje tačas posojila čisto izplačana po 4 1/4%.

Kje pa je kmet dobival dosedaj čisto izplačana posojila za tako nizke obresti?!

Dopisi.

Iz Gorice, dne 27. jan. — Med izdajstvene čine slovenskih deželnih odbornikov vsteva »Sočin« junak tudi imenovanje deželnega inženjerja, češ, Pajer je prišel na lahek način do italijanskega inženjerja, kateri ne zna slovenski niti »quel poco che occorre«. Kdor se količkaj briga za naše deželne razmere, se mora glasno zakrohutati, čitajoč take trditve. Tu je le dvojje mogoče: ali je kak šaljivec nalašč bleknil kaj sličnega proti gore omenjenemu poštenjaku, da bi ga skušal, sega li njegovo sovraštvo, njegova zagrizenost in strast tako daleč, da sprejme v svoj list tudi največje abotnosti, samo da bi nasprotnika očrnil, oblatil in omazal; ali pa računa na nerazsodnost in nevednost svojih čitateljev.

Vsa dežela vé, da je deželni zbor naročil deželnemu odboru, naj razpiše mesto deželnega inženjerja ter naj ga tudi imenuje; a v obče je tudi znano, da je prosil za to mesto le jeden goriški

Italijan, kateri je za to mesto kvalificiran, in nekdo iz Prage, kateri pa ne pozna nobenega deželnega jezika in ni sploh doprinesel nobenih dokazov za tozadevno vsposobljenost nego ono, da je napravil inženerski izpit; vsakdo vé, da v deželi nimamo slovenskega inženjerja, ki bi mogel za to mesto prositi, in da ga tudi v dogledni bodočnosti ne bomo imeli; pri vsem tem namiguje »Soča« svojim vernim: evo vam prodane duše, evo izdajalce, ki se redé od Judeževih grošev in so oddali svoj glas za domačina-Italijana.

E, da bi sedela v deželnem odboru dva kranjska odvetnika, bi bilo to vse drugačno, kar iz trte bi izvila slovenskega inženjerja ter bi ga postavila v deželni urad!

A če bi kdo mislil, da je prispela s tem »Sočina« budalost do vrhunca, se jako moti. Kdor se hoče poučiti, kako naglo gremo goriški Slovenci nizdol, kako nizko sta padla slovenska »klerikalna« odbornika, naj čita »Sočo« z dne 23. januarja t. l. št. 7, ki piše:

»Danes pa hočemo povedati še nekaj prav novega. (Pozor!) Jeden naših odbornikov je imel nekeje biti kot tak. Obljubil je tudi prizadetemu veljavnemu možu (!), da bo tam. Ta je poizvedoval in poizvedoval, izvedel pa, da ga ni bilo. (Strašno!) Ali se ne pravi to ljudi za norca imeti?! Obljubiti, reči mogočno ja, ja, bomo že, bomo že, potem pa nič storiti!! Kako je tako postopanje? (Nečuvveno!)«

»Prav isti veljak je izrekel prav značilno sodbo o naših dveh deželnih odbornikih. Rekel je, da eden vé vsaj nekaj praktičnega za občine in kaže dobro voljo ter je poznat dober človek, ali oni drugi ni za nič. (»Quod erat demonstrandum!«)

Če kdo sedaj še ne veruje, da je treba pasjega biča v svrhu, da se taka dva »breznačajneža«, taka »izdajalca« svete slovenske stvari ne izpodita iz deželne hiše, slep je, slep; temu ni pomagati.

Prijetni morajo biti pač čuti, kateri prevevajo srce človeka, kateremu pridejo

PODLISTEK.

36

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

»Da, da, tamo — izza plôta.... ha.... ha....« zasmeje se Sever prav debelo.

»Da tamo, dobri gospodar. — A dajte revicama malo zabele, kako jajce, novčič... Hočeve moliti...«

»Kaj?! — Ti stara metla s Kleka boš molila? — Pojdi no koga drugega s tem tolažit! — Zaradi tvoje molitve me lahko vrag pozoblje s klobukom in črevlji vred«.

»Dobri gospodar«, stopi starka korak bliže. »Pokažite mi roko; povedati vam hočem srečo«.

»Na, — tu jo imaš«, pomoli Sever starki desno dlan pod nos. »Toda le hitro povej; muči se mi, ker sem uže star«.

Ciganka prime Severjevo roko, nabere čelo v resne gube, preišči nekoliko časa, potem pa začne počasi, a z nekako gotovostjo:

»Glejte, gospodine, ta črta proti levici pomeni, da ste srčno ljubili ženo; a ta večji križ pa pravi, da je ona uže mrtva. Ti mali križci kažejo grobove vaših otrok. — Ta dolga črta proti desni pa pomeni dolgo življenje, veliko prijateljev in smrt doma v postelji...«

Vže mej starkinim prorokovanjem se je Sever komaj zdržal, smeja; ko je pa starka končala, začel se je tako krohotati, da bi bili ciganki kmalu zbežali. A v tem hipu pride Mirko s puško na rami, strmeč

seveda nad nenavadnim prizorom v vrtu. Vendar se ne vstavi zunaj, ampak gre naravnost v hišo. Ciganki — ne bodita leni — pa kar za njim.

Mirko se je mudil nekoliko časa v izbi, kamor je bil nesel puško; starejša ciganka je takoj vporabila ta hip v to, da si je malo natančneje ogledala kuhinjo; mlajša si je dala opraviti pa pri vratih in je vtaknila nekaj v žep, na kar je skočila starka hlastno k njej ter jo tiho zavprašala:

»Ali si?«

»Sem«.

»Dobro! — Drevi se ne bo več krohotal stari — Sedaj pride Mirko iz izbe in se nenavadno osorno obrne k cigankama:

»Česa pa iščete tukaj?«

»Eh, lepi gospodine, malo zabele dajte, peščico moke, kaj obleke, lepi gospodine...«

»Tu imata par novčičev. Sedaj pa le spravita se mi takoj!«

»Eh, lepi, mladi gospodine!« jame zopet starka vsiljivo.

»Kaj — lepi, mladi! — Tudi vedve sta dovolj mladi, a bi si lahko kruha služili s poštenim delom, ne pa se vlačita okoli kot — — Poberita se!«

»Eh, eh, lepi...«

V tem plane Sever v hišo, pograbi metlo v kotu ter začne mahati po cigankah, da zbežita preko vrta kakor dve furiji.

»Pokazal vama bom jaz srečo, potepinki vlačugarski!« rohni Sever ter pridno ometa starejši ci-

ganki pleča in hrbet, dočim se mu Mirko smeje na hišnem pragu. Zunaj vrta se starka trepetajoča od jeze obrne in zažuga s suho, rujavo roko Severju in Mirku, potem pa izgine naglo za mlajšo tovarišico v gozd.

XXIX.

»Lasje mi vstajajo po glavi, Tak krut zločin mi zgodba pravi. —«
Ant. Hribar.

»Nekaj novega, nekaj novega!« vskliknil je Sever nekak razburjen, ko se je istega dne v mraku vrnil iz Lesja s košarico raznih kuhinjskih potrebščin na roki.

»Kaj pa takega?« zavpraša iznenaden Mirko.

»Ne vem, kaj bi mislil in kaj rekel« odvrne Sever še vedno vznemirjen, odloži košarico ter sede kakor spehan na klop ob ognjišču. »Mimogredé sem pogledal malo k Zagričarjevim in koga sem dobil tam? —«

Mirko se zgane, zarudi, potem pa takoj prebledi in čaka nestrpno, kaj bo Sever še dalje povedal.

»Dva orožnika sta sedela v izbi in ž njima Zagričarjevi vsi prepadeni; — le Milke ni bilo videti. — Komaj sem vstopil v izbo, uže me vprašata orožnika, sem-li kaj čul o vojaškem beguncu, Valentinu Podlesku iz Prelazja, ki se uže tri tedne klati okoli s tolpo ciganov. — Kakor blisk v temno noč posvetilo je to vprašanje v moje možgane. Povedal sem orožnikoma o cigankah, ki sta bili zjutraj tu pri nas, in kako nama je starejša odhajaje zažugala z roko. Orožnika sta vzela vse na zapisnik.« (Dalje pride.)

za njegove namene taki neovrgljivi dokazi sami v hišo! In takega hladilnega mazila je semtertje potreba, posebno tedaj, ako se naroči vagon plzenskega piva in se spodi s tem večino gostov iz pivnice, ako se pričnejo pravde med pristaši iste stranke in začnejo postajati sploh pristaši — nervozni.

Iz goriške okolice. — (Dalje.) Dejstvo, da je pokojni kardinal osnoval katoliško-narodno stranko na Kranjskem, ne zasuže še, da je moral na Goriškem ravno to storiti. In da ni storil, pojasnuje najbolj njegovo povišano dostojanstvo in njegovo izredno stališče v najvišjih krogih. Kar sme en škof, ne sme ravno tudi en nadškof in kardinal. On da bi se bil mešal v malenkostne politične zadevice naših političnih stranic, ko se še celo v opravila administrativnih zadev svoje nadškofije (kar je pač spadalo v delokrog njegove službe) ni rad spuščal! In v zadnjih volitvah naj bi se bil šel lasat celo z enim Gabrščekom! —

Pa recimo, da vse to ni res, kar jaz pravim, ampak kar ti „farbaš“, potem povej mi, prijatelj, kako je to, da ni kardinal osnoval „klerikalne“ stranke tudi med našimi laškimi sodeležani? Jaz menim, da je bilo pri njih bolj treba, nego pri nas; „liberalna“ stranka ima pri njih skoro vso politično oblast v rokah, dočim se ni pri nas nikdo brigal za „liberalizem“, dokler ga nisi iztaknil ti in tvoj razkolni sodrug. In da ni kardinal med Lahi niti tega poskusil, so najboljša priča laški „liberalni“ časniki, ki niso o kakem poskusu nikdar nič poročali. To je bil res čuden mož ta kardinal, ki je šel gasit tje, kjer ni gorelo!

Prijatelj, menim, da ti dokazi dovolj jasno govore, da je vse izmišljeno, kar tiči v tvoji trditvi, da je pod pokojnim kardinolom oživel „klerikalizem“ v deželi, da je kardinal ugnal dr. Gregorčiča v kozji rog itd. To tiranje kardinala v naš politični razkol je pač le priprosto hlastanje po navideznih argumentih za nerazsodno občinstvo. Razsoden človek si pač ne dá v glavo utepsti, da je politična borba med kardinalom in enim Gabrščekom možna, on je temveč prepričan, da bi se v tem slučaju ti, prijatelj, ne bil mogel pobahati niti z onim pičlim uspehom, katerega si si priboril v prvem začetku razkola, in da je ravno ta tvoj uspeh najboljši dokaz proti tvojemu „farbanju“.

Z onim vednim „klerikalizmom“ (v tvojem smislu) in „liberalizmom“ bi pa že vendar enkrat lahko nehal javnost slepiti. Kdo naj pa to še veruje, ko eksistuje vse le v tvojih puhlih besedah v „Soči“, ko faktilno stanje naših političnih nazorov tega ne kaže, ko strankarsko pristaštvo o tem nič ne ve. Kako naj bode naša stranka v tvojem smislu „klerikalna“, ko so njeni pristaši v velikem številu možje, ki niso v nobeni dotiki s klerom? In kako naj bo tvoja stranka protiklerikalna, ko si bil in si še pripravljen, z odprtimi rokama sprejeti vsako morebitno podporo klerusa zoper dr. Gregorčiča. Pač nisi menda pozabil, prijatelj, kako je tvoj razkolni sodrug antišambriral pri pokojnem kardinalu, kako sta iskala pomoči za hrbtno Gregorčičevim. Če bi bil torej kardinal vama pomagal, bi to ne bilo klerikalno, o to ne, ampak klerikalno bi bilo, ako bi se bilo to zgodilo dr. Gregorčiču, da, še več, klerikalno je že, da si le ti izvoliš to izmisliti v „Soči“. To, vidiš, prijatelj, so vzvišena načela, za katera se ti v „Soči“ bojuješ! Zato pa čuj! Dokler mi ne dokažeš, da ne biješ ti čisto osebnega boja, le drži si naslov — „političnega sleparja“! A. K.

Iz Doberdoba. — Prosim, g. urednik, malo prostora v predalih Vašega cenjenega lista v obrambo zviti napadov v „Soči“ in „Primorcu“. Pred vsem Vam naznamim, da po večletnem pogajanju in sklepanju od strani tukajšnjega občinskega zastopstva, se zdaj že delajo

priprave za zgradbo novega tukaj potrebne župnišča. Vsled javnega razpisa natečaja oddalo se je delo dne 14. grudna 1903 za najugodnejšo svoto 6% popusta od prevdarjene svote, t. j. za 12.220 K. Delo je prevzel isti podvzetnik, ki je že novo župnišče v Opatjemelu pred letom dni v občo zadovoljnost izvršil. To delo bi se bilo pa lahko še pod ugodnejšimi pogoji oddalo, ako bi se „naprednjaški“ združbarji ne prizadevali toliko, da so že pred dražbo zmedli ljudi z raznimi žuganji, češ, da je ves trud zastonj, da do zgradbe ne bo nikdar prišlo, ker da so oni vložili priziv itd. Vsled tega žuganja se je premislil že pred dražbo marsikateri podvzetnik, ki si je prišel ogledat načrte, da ni prišel niti na dražbo, misleč si: kdo se bo s temi ljudmi prepiral. Najznačilnejše pa se je vedla ta „naprednjaška“ stranka na dan javne dražbe ter pokazala, kako da bi znala delati v korist občine, ako bi dobila kedaj v starešinstvu večino. Ker je ta stranka vedno žugala, se je bilo bati nemirov za ta dan. Okrajno glavarstvo je zaradi tega poslalo na ta dan k nam orožnike. Pričela se je dražba, in sicer po pismenih ponudbah, kajti ustmeno se ni moglo dražiti baš zaradi omenjenih združbarjev. Ponudbe so se smeje vlagati do poludne. Med tem časom pa so se stranke med seboj pogajale. Tako je n. pr. celo združbarska stranka, ki je protivna gradbi novega župnišča, ponudila onemu, ki je konečno prevzel delo, naj bi odstopil proti denarni odškodnini od draženja. Ker pa on tega ni storil, storili so pa združbarji, prejemši od njega še precejšnjo svoto denarja, s katerim so si potem lahko gasili žejo. Seveda se je potem oddala gradba župnišča za toliko dražje in da trpi pri tem občina. Če pa ni denar, katerega so si ljudje na ta način pridobili, Judežev denar, potem pa ne vem, kak denar bi se smel še tako imenovati. Najlepša je pa ta, da so začeli omenjeni združbarji ljudstvo slepiti, da bi se bilo delo lahko oddalo ceneje. Ko je pa ljudstvo izvedelo, kaj se je zgodilo, obrnilo je združbarjem hrbet z zaničevanjem. Zdaj pa, ko se je, začelo graditi, postali so združbarji kakor iz sebe in iščejo vsako priliko, da bi se maščevali nad onimi, ki so jim računne prečrtali. Pri tem jim gre na roko neki človek, ki je v najbližjem sorodstvu s protivniki gradbe. Ta človek jim napravlja pritožbe, a poleg tega polni s svojimi dopisi „Sočo“ in „Primorcu“ ter napada v njih tukajšnjega vikarja. V svojih dopisih se zaganja v zadeve, ki so bile že davno razsojene in dognane.

Sklicujem se na sklep občinskega starešinstva z dne 8. novembra 1885, katerega mora pisac zamolčati, če hoče nadalje blatiti. Ta sklep je bil sklenjen, ko je bil eden njegovih sorodnikov župan, drugi pa tajnik. Sklicujem se na pravomočno in odločno razsodbo cele te zadeve prevzvišenega knezopadškofijskega ordinarijata z dne 24. julija 1899 štev. 2147, ki je edina prava kompetentna oblastnjiva v teh zadevah. Tudi to razsodbo pisac po svoje omenja, a zdi se, da je — akoravno je pisana v lepi slovenščini — ne razume ali noče razumeti, ker mu ne ugaja. Ako bi ne bila ona razsodba še precej obsirna, hotel bi jo doslovno prepisati. A za zdaj naj zadostuje le nje navedba.

Da se nahajajo ljudje, ki trdovratno le svojo trdjo, ni čudno; a da se najde omikan človek, ki ne razume, da po pravomočnih razsodbah kompetentnih oblasti se je treba udati, to je nerazumljivo. „De rebus iam judicatis — non iudicat praetor“.

Sicer pa je res nespametno zoper pisac v takih listih kaj popravljati ali pojašnjevati, ker taki napadi so njih dušna hrana; o tej oni živijo. — Če bo treba, povedal bom, kako zna pa ta mož računati svojo plačo — če se za koga v zadevi kake dedščine poteguje — ker on duhovniku njegovo primeroma revno plačo tako zaviduje.

Kamnje, 25. jan. 1904. — Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine je imelo 24. t. m. svoj letni občni zbor. Iz letnega računa za l. 1903 je razvidno, da je v teku petih let narasla društvena glavnica na 1982 K 28 v. Vsled tega ugodnega stanja ni društvo na tem, da bi pristopilo k okrajni ali deželni zavarovalnici.

Volitev odbora se je vršila tako, da so ostali vsi dosedanja na svojem mestu.

Pri tej priliki prišel je g. Anton Štrekelj, potovalni učitelj kmetijstva, koji nam je v prav kratkih potezih povedal veliko tičočega se reje goveje živine in sploh dom. živine.

Navodila so navzoči z zadovoljstvom sprejeli, kar so mu hvaležnim srcem izrazili pri odhodu.

Iz Podbrda. — Sporočili smo že o strašni nesreči, ki se je tu pripetila. Danes še nekoliko podatkov. Dne 16. t. m. je prišel v stanovanje svojega prijatelja in najboljšega pevcu 24-letnega krojača Petra Torkarja tukajšnji organist Andrej Lapanja. Ker se je ravno vračal iz Hudajužne, imel je radi varnosti pri sebi z eno kroglo basan revolver. Tega je prijatelju na istega željo razkazoval in mu ga dal v roke, a ga opozoril, naj vzame ven kroglo. Peter je to storil in za nekaj časa dal revolver nazaj. Organist ga prime, a kar poči strel in Peter vzdihne: „Oh ustrelil si me!“ Lahko si misliti strah in prepadenost ubogega organista, videčega prijatelja pred seboj smrtno-ranjenega! Kroglo je namreč Peter nazaj v revolver vtaknil, ne da bi organist vedel za to. Takoj skoči organist po pomoč, leti po duhovnika in na orožniško postajo. Ko vsi pridejo, se Peter skesano in vdano spove, prejme sv. potnico in izjavi vpričo vseh navzočih, da ne zadene nikaka krivda njegove nesrečne smrti organista. Vse Podbrdo je žalovalo pri ti nesreči in tolažilo umrlega mater in sorodnike, pa tudi nesrečnega organista. —

Z Bovškega. — (12 ožganih v predoru v Logu.) Velika nesreča se je pripetila v predoru (tunelu) ki ga vrtajo iz Loga v rabeljske rudnike, da iz njih odpeljejo vodo, ki se jim tam nabira v jamah. Dne 18. t. m. peljal je strojevodja (mašinist) Matija Valas delavce ob 6. uri zjutraj na delo. Voz, na katerem so bili, goni električna sila. Ko pridejo že 2900 m globoko v tunel, se v trenutku vname plin (to je take vrste zrak, ki se vname in razpoči) in vseh 11 delavcev je bilo naenkrat v plamenu. Strojvodja se je zgrudil v postransko grapo, toda k sreči se je manj ožgal kakor drugi, prišel je kmalu k sebi, spravil se je na svoje mesto in hitro obrnil električni voz nazaj ven iz jame. Tu pa se je pokazal žalosten in pretresljiv pogled. Rudar sam, ki mi je to sporočil in je to videl, je pravil, da ko je strojevodja s temi ponesrečenci prišel na prosto, so ti bili kakor besni, ali neumni od strašnih bolečin. Štirje so bili manj ožgani, drugih sedem pa čez in čez, tako, da jih ni bilo kar več spoznati. Brez las, brez brk, brez brade, koža pa vsa osmojena po obrazu in na rokah in sicer tako hudo, da so se prsti kar sprijemali in se je videlo živo meso.

Poprejšnji dan je imel loški župan g. Martin Černuta plesno veselico, h kateri so prišli tudi delavci, ki kopljejo v predoru. Sedem teh delavcev je drugi dan t. j. 18. izostalo, da niso šli z drugimi na delo v tisti tunel, kjer se je dogodila ta nesreča. To jih je po naključju rešilo. Bila bi se dogodila gotovo še večja nesreča, ko bi strojevodja bil tako hudo ožgan, kakor drugi delavci in bi ne bil mogel obrniti voza. Imeli so namreč delavci iti še 500 metrov dalje v tunel. Ko bi jih bil pa tako daleč voz zapeljal, bi bili gotovo ostali vsi mrtvi. —

Politični pregled.

Politični položaj.

Ker so razni delegati v svojih govorih povdarjali, da rešitev carinske in

trgovinske zveze ter carinskih in trgovinskih pogodb na temelju § 14 ni dovoljena, in je bil tega mnenja tudi minister za zunanje zadeve, grof Goluchowski, ki je izjavil, da morajo biti omenjene zadeve rešene parlamentarnim putem, je vlada prisiljena gledati na to, da odstrani obstrukcijo. Zato pa se začne že te dni pogajati s strankami, in v prvi vrsti seveda s Čehi. Ako se bode pa držal dr. Koerber tudi pri novih pogajanjih svojih prejšnjih nazorov, vsled katerih je pripraven Čehom le tedaj kaj dovoliti, ako bodo s tem tudi Nemci zadovoljni, potem bodo imeli tudi novi pravni poskusi klavrn vspeh. Med Nemci in Čehi na Moravskem so se zopet pričela pogajanja. Dotični stalni pravni odes, katerega je izvolil deželni zbor moravski, se je v ta namen šel te dni. Izvoljeni so bili trije pododbori, ki se bodo pečali s tozadevnimi spornimi točkami. Ti pododbori se bodo pečali med drugim tudi z vprašanji glede premembe deželnega reda, glede enakopravnosti pri deželnem odboru, glede ustanovitve češkega in nemškega vseučilišča, glede razdelitve nemškega šolskega sveta v dve narodni sekciji in glede razdelitve okrajnih šolskih svetov po narodnosti.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je v četrtek po poročilu delegata dr. Šustersiča in opazkah ministra Buriana odobril poročilo glede Bosne in Hercegovine ter pričel razpravo o mornarici.

Na dvornem plesu.

V torek je bil na Dunaju dvorni ples, na katerega so bili povabljeni tudi mnogi parlamentarci. Na takih plesih se mnogokrat bolj politično pleše nego pa navadno suče. Zato pa vzbujajo vsakrat pozornost pogovorci, katere ima cesar na takih plesih s povabljenici. Letos se posebno povdarjata pogovora, katere je imel naš cesar z državno-zborskim predsednikom Kaiserjem in Začekom. Kaiserju je rekel cesar med drugim, da ne razume, zakaj si Nemci delajo toliko preglavice zaradi rezervatnega povelja vojnega ministra do kornih poveljnikov, v katerem je rečeno, da ni potrebno podčastnikom poznavanje nemščine, ko je vendar taka odredba obstojala že od nekdaj in se jo niti ne more tako lahko odpraviti. — Nasproti Začku pa je rekel cesar, da se nadeja, da dovedejo pravna pogajanja med moravskimi Čehi in Nemci do zaželenega vspeha. Ko je odgovoril na to Začek, da so Čehi pripravljeni na podlagi enakopravnosti sporazumeti se z Nemci ter povdarjal, da so danes Nemci veliko manj spravljivi, nego so bili lanske spomladi, je rekel cesar, da hočejo imeti Nemci več pravic nego Čehi, Čehi pa več pravic nego Nemci. Na Začkovo opombo, da bi Čehi in Nemci uvaževali cesarjevo voljo, v kateri bi bila izražena enakopravnostna pravica obeh narodnosti na Moravskem, je omenil cesar, da bi bilo to dobro, ako bi hoteli ubogati jedni in drugi, a danes da neče ubogati več nobeden.

Državni poslanec dr. pl. Derschatta se je odpovedal načelnstvu nemške ljudske stranke radi napadov na njegovo resolucijo v delegaciji.

Položaj na Ogrskem.

Ne da bi ogrski parlament rešil rekrutne predloge, bode v ponedeljek njegovo zasedanje odloženo, in ogrska delegacija snide se na Dunaju dne 3. februarja. Te dni je bil vsprejet od cesarja ogrski ministerski predsednik grof Tisca. Nekateri listi so poročali, da je bila ta avdijska odločba za nadaljni razvoj ogrskih razmer, ki so zopet postale neznosne, ter se jim mora, takim namreč, kakoršne so danes, storiti konec. Drugi listi pa poročajo, da se ni ukrenilo pri ti avdijski nič odločilnega in dostavljajo, da je bil grof Tisca jako hladno vsprejet od cesarja. Potemtakem bi bilo soditi, da je stališče grofa Tisce omajeno in da ni tudi on isti mož, kateri bi bil v stanu spraviti ogrski parlamentarni stroj v pravi tir.

Dne 3. februarja se snide toraj na Dunaju ogrska delegacija, in zasedanje ogrskega parlamenta se odloži na par tednov. Min. predsednik grof Tisca je v četrtkovi seji zažugal obstrukcionistom, da bo ogrska vlada ubrala vse drugučne strune, po zasedanju delegacij, ako se ne vsprejme v ogrskem državnem zboru do ponedeljka rekrutna predloga.

Srbske vesti.

V Belemgradu so te dni zaprli bivšega ministra Todorovića in tajnika kralja Aleksandra, dr. Petronjevića, ker sta si baje prilastila mnogo denarja iz državne domene. — V sredo so izpustili iz ječe niške častnike, ki so bili zapleteni v zaroto, naperjeno proti morilcem kralja Aleksandra. Razpošljejo se po raznih garnizijah po deželi.

Avstrija napove Turčiji vojsko?

Dunajski dopisnik petrograških „Vedomosti“, ki je imel, kakor zatrjuje, raz-

govor z odličnim avstrijskim diplomatom v aktivni službi, je o načrtih grofa Gollowskega dobro poučen. Diplomati je dejal, da ne verjame, da se bo diplomaciji posrečilo v zadevi macedonskih reform in kontrole doseči pozitivnih uspehov. „In kaj se potem zgodi?“ vprašal je poročevalec. „Potem ne bo preostajalo Avstro-Ogrski družega, nego Turčiji napovedati vojsko“, odgovoril je diplomat. „Rusija“, nadaljeval je diplomat, „se bo tudi udeležila vojske, Ruska in naša diplomacija sta bili gotovi, da bo ta vojska spomladi 1. 1905! Vračunali smo se torej za eno leto. Seve za platonično zabavo Avstriji ne bomo žrtvovali svoje krvi in milijonov. Zahtevali bomo za svoje žrtve odškodnino. V čem bi bila taka odškodnina, ne morem povedati“. K tej izjavi pripominja poročevalec, da je ta diplomat, ki je eden najopreznjših, gotovo imel poseben namen, da je govoril „tako odkritosrečno“.

Rusko-japonski konflikt.

Ruska vlada želi slejkoprej da se razpor z Japonsko mirnim potom poravnava. Zato je v svojem zadnjem odgovoru dovolila Japonski najdalekosežne koncesije. Te koncesije se tičejo ponajveč Koreje. Pred vsem se ne zahteva več nevtralne cone v Koreji, glede Mandžurije pa se obljublja, da bo ruska vlada vsem velesilam poslala okrožnico, v kateri bo zagotovila, da bo ohranila v Mandžuriji status quo in se iz te pokrajine umaknila, čim se ji bode zdelo to umestno. Navzlic tem dalekosežnim koncesijam Japonske ta odgovor ni zadovoljil, vsled česar se v ruskih vladnih krogih sodi, da Japonska neče, da bi se rešil konflikt mirnim potom, ampak da hoče vojno na vsak način.

Položaj na skrajnem Vstoku se ni zadnje dni shujšal, marveč dohajajo še vedno vesti, da se spor med Rusko in Japonsko poravnava mirnim potom.

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Tržaški namestnik je imenoval tehnik g. Frana Fogarja provizoričnim stavbenim adjunktom za državno službo v Primorju. — Poštni aspiranti gg. Alojzij Tomažič, Srečko Caisutti, Silvij Revelant in Josip Lugnani so imenovani poštними pomožnimi uradniki.

Premeščenje. — Premeščen je stavbinski adjunkt poštnega ravnateljstva v Trstu g. Ernest Lovrenčič iz Trsta v Pazin.

Smrtna kosa. — V sredo popoldne je umrl na svojem stanovanju v Gorici v ulici Dreosi 36-letni zdravnik dr. Pallich.

Umrli je v tukajšnji bolnišnici, in so ga pokopali v sredo na tukajšnjem pokopališču, posestnik g. Jože Fabijan iz Kobdila na Krasu v 80. letu svoje dobe. Pokojnik, oče kobaridskega sodnika g. N. Fabijana, bil je poštnjak stare korenine, skrben gospodar, dober oče in sploh blag človek. Vžival je v svoji občini splošno spoštovanje. N. p. v m.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: G. Tešimir 30 K. Hvala!

Vabilo. — Po sklepu odbora zavarovalnic za govedo sklicujem shod zastopnikov vseh zavarovalnic v deželi. Razgovor se bo vršil dne 4. februarja t. l. v Gorici „Pri zlatem križu“ ob 10. uri zjutraj. Odbor zadnjega shoda bo poročal o vspehu svojega poizvedovanja in podal svoje predloge v pretresovanje in konečno sklepanje.

B. Grčca, dež. posl.

Odbor zastopnikov zavarovalnic za govedo je zboroval dne 21. t. m. Kolikor smo zvedeli, je odbor temeljito pretresal svoje stališče napram deželniemu zavodu. Občno mnenje je bilo, da je prepričati dvojno zavarovalnico. Ostanje naj sedanje krajevne, ali pa naj se te izličejo v deželni zavod. Pravila deželnega zavoda so se vsestransko pretresala. Povdarjalo se je posebno to, da deželni zavod podraži upravo. Pri posvetovanju je bil navzoč tudi deželni tajnik, ki je deželni zavod priporočal in dajal vsestranska pojasnila. Konečno je odbor določil, da se na prvi četrtlet februarja, to je dne 4. februarja, ob 10. uri zjutraj skliče shod zastopnikov vseh dosedanjih krajevnih zavarovalnic. Tem zastopnikom bo odbor podal svoje poročilo in predlagal spomenico na deželni odbor oziroma zbor. V tej spomenici se bodo predlagale nekatere spremembe pravil. Upanje je, da se krajevne zavarovalnice sprijaznijo z deželnim zavodom, ker bo gotovo tudi deželni odbor vpošteval opravičene želje zastopnikov krajevnih zavarovalnic.

Deželne naklade. — Dne 30. dec. je zadobil najvišje potrjenje sklep deželnega odbora goriškega, s katerim se

bo pobiralo za tekoče leto te-le naklade: a) na zemljski davek 20%; b) na hišno razredni davek 20%; c) na splošni obrtni davek, dohodninski davek itd. 30%; d) na užitnino, vino, mošt, meso 120%;

Razširjenje železniške proge. — Pri Rojcah je južna železnica, in sicer tam, kjer pelje pod železniško cesto na Rojice, razširila progo za tri metre. Vsled tega je postal dotični most za tri metre širši in šest metrov daljši. Do sedaj sta bila tam le dva železniška tira, in še ta dva tako blizu drug drugemu, da se niso mogli na omenjenem mestu srečavati vlaki. Zdaj so pa napravili tam tri železniške tire, ki so drug od drugega tako oddaljeni, da se vlaki brez vse skrbi lahko srečavajo. Delo je izvršila tvrdka Wagner iz Gradca, t. j. ona tvrdka, ki je napravila novi železni most čez Sočo pri Barki. Ista tvrdka je prevzela tudi razširjenje perona na južnem kolodvoru. Peron z dotično lopo vred se namreč razširi za dva metra.

Predor pod Kostanjevico pri Gorici. — V tem predoru napreduje delo nenavadno hitro. Do sedaj so spodizidali v njem od severne strani že kakih 72 metrov dolžine, od južne strani pa 30 metrov.

Pogajanja zaradi vode. — Te dni je bil goriški župan dr. Venuti v Trstu ter se tam pogajal z lastniki ajdovske predilnice zaradi odkupa vode, ker namerava baje mesto napeljati v Gorico hubeljsko vodo. To je seveda še le začetek pogajanj.

Ukradenja suknja. — V četrtlet zvečer okolo 7. ure je videl nek gospod, ki je šel mimo delavnice krojaškega mojstra g. Krušiča, kako je neka žena vzela izpred prodajalnice jedno tam izloženih suknjen ter jo popihala z njo po mestnem vrtu. Gospod vstopi naglo v delavnico g. Krušiča ter mu pove, kar je videl. G. Krušič je tekel hitro za tatlico, a zastoj, kajti odnesla je pete in suknjo, ne da bi se vedelo kam.

Včeraj popoldne pa je redar Humar zasačil tatlico v krčmi Kristjana Furlana v Rabatišču, kjer je prenočevala s svojim ljubčkom. Aretiral je seveda obadva ter ju privedel na policijo. Tatlica se imenuje Katarina Deučić in je doma z Dobca na Hrvaškem. Njen ljubček pa je neki Julij Alfano, doma iz Italije. Ta dva se klatita skupaj že okolo poldrugo leto od kraja do kraja. Alfano je jako nevaren človek in je bil že večkrat kaznovan, ter sedel več časa v koperski kaznilnici.

Zopet jedna. — V četrtlet je na živinskem trgu bilo ukradenih iz žepa kmetici Urši Kodolja iz Podgore 80 K. — Ta je res lepa! Ne preide že več mesecev zaporedoma niti jeden živinski semenj, da ne bi bila okradena kaka ženska, in zlikovcem še do danes niso prišli na sled.

Konj se je obesil. — V četrtlet zjutraj peljal je posestnik Zimič iz Deskel voz sena v Gorico, in sicer z jednim konjem. Prišedši do solkanske mitnice se je konj pred njo vstavil, ker je bila še zaprta. Kar se konj splašal ter se začne uspenjati po konci. Zgodilo se je pa, da je pri takem vspenjanju na jedenkrat obvisel na mitnični gredi, ki je stala po čez, tako, da ga je viselo polovico proti Solkanu in polovico proti Gorici. Ljudje so imeli kaj opraviti, predno so konja rešili.

Nagla smrt. — V noči od srede na četrtlet je umrl na svojem stanovanju, nahajajočem se v Gosposki ulici št. 13. nagle smrti, računski podčastnik tuk. pešpolka Franc Dvořak. Zadel ga je kap. Zapustil je udovo in malega otroka.

Primosig noče biti norec. — Pred nekoliko meseci je kovač Josip Primosig iz ljubosumnosti streljal iz revolverja na bratrance svoje žene, Sossoua, ter ga nevarno ranil. Zgodilo se je to na Cingrofa. Primosig bi se bil moral za radi tega zagovarjati pred porotniki. Ker so ga pa zdravniki proglasili za umobolnega, se je kazensko postopanje proti njemu ustavilo, in Primosig bil je v tukajšnji norišnici do nedelje. V nedeljo pa je pobegnil iz norišnice, kjer ni mogel več prestati med norci, vedno trdeč, da je na umu popolnoma zdrav in tega mnenja bili so tudi drugi, ki so Primosiga opazovali in z njim govorili. Iz Gorice podal se je v Trst, da bi si našel tam dela. Stanoval je pri svoji sestri. Pred par dnevi pa so ga spravili v Trstu v tamošnjo norišnico, kjer so ga preiskali ter se baje izrekli, da je Primosig res zdrav na umu. Sve-tovali so mu pa, naj se zopet vrne v goriško norišnico, kar je v resnici tudi storil in prišel v spremstvu nekega bolniškega strežaja v četrtlet popoldne zopet v tukajšnjo norišnico. Primosig trdi vedno, da je zdrav in želi, da se skoro o tem prepričajo tudi drugi ter ga tudi izpuste iz norišnice. Zanika odločno, da bi se bil kedaj izrazil, da hoče, ko bo

prost, umoriti svojo ženo in njenega bratrance Sossoua. Pač pa da je ravno nasprotno res, namreč da se hoče, ko bode prost, popolnoma oddaljiti od imenovanih dveh ter da se noče prav čisto nič brigati ne za svojo ženo, ne za njenega bratrance.

Najdena šalama. — Na Stolnem trgu je našel neki Visintin dva debela šalama in jih oddal na policijo.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici priredi dne 1. februarja društveni ples v prostorih „Slovenske Čitalnice“ v Gorici. Pričetek ob 8. uri in pol zvečer.

„Slovenska Čitalnica“ v Solkanu bode imela dne 2. februarja ob 4. uri popoldne svoj občni zbor. — Dne 13. februarja pa bode imela plesno veselico, pri kateri bode sviral kozanski orkester. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop: Člani 1 K 20 vinarjev, nečlani 3 K. O polnoči srečkanje na razne dobitke.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Šempasu ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 31. januarja popoldne ob 4. uri v dvorani bralnega društva. Dnevni red po pravilih.

Obesil se je včeraj v Št. Andrežu kmet Jože Marušič, in sicer v nekem hlevu. Pravega vzroka, zakaj je nesrečnež na tak način končal svoje življenje, nam niso znali povedati. Pravijo pa, da je bil pokojnik bolehal in čuden človek, ki je jako malo občeval z drugimi ljudmi.

Na okrajnem sodišču v Gradšču je razpisano mesto dijurnista z dnevnim plačilom 2 K 20 stot. Dokazati je dosedanje službovanje in pa poznavanje deželnih jezikov. Prošnje je doposlati vodstvu tega okr. sodišča do dne 15. febr.

Koze na Primorskem. — V najvišjem zdravstvenem svetu na Dunaju, ki je imel svojo sejo dne 23. t. m., je konstatiral sekcijski načelnik dr. Kussy, da so bile koze zanešene na Primorsko po morju in po suhem po Macedoncih, ki delajo pri gradbi bohinjske železnice. Pojavili so se nekateri slučaj v Trstu, na Hraščici in na Tolminskem, a posrečilo se je v oblastim zadušiti to nevarno bolezen že v kali tako, da je zdravstveno stanje v tem pogledu popolnoma dobro v vseh onih krajih, kjer so se prikazale koze. — Za vsak slučaj pa je vlada določila, da se imenujeta dva zdravnika kot zdravniška nadzornika, katera bode imela nalogo paziti na zdravstveno stanje med delavci, ki delajo pri gradbi bohinjske železnice.

Po šestnajstih letih. — Dne 25. t. m. je prestala svojo kazen Marija Ribos, katera je bila obsojena dne 25. januarja 1888. leta na 16 let težke ječe radi zločina zavratnega umora. Marija Ribos je po dogovoru in skupno se svojim ljubčkom Viktorjem Maffejem umorila dne 19. novembra 1887. leta blagajnika banke „Kredit“, Henrika Mozetiča. Ribos je bila Mozetiču, katerega je bila z laskanjem privabila na svoje stanovanje, prerezala vrat z brivno britvijo. Ker pa to ni zadostovalo, je nastopil Maffej, kateri je bil mej tem skrit, ter je z revolverjem streljal na Mozetiča, dokler se ta ni zgrudil mrtev na tla. Marija Ribos in Viktor Maffej, ki je bil uradnik pri „Kreditu“, sta umorila Mozetiča namenoma, da mu vzameta potem ključke blagajne in da tako prideta do denarja. Ta drugi del njunega načrta, se jima pa ni posrečil, ker so ljudje slišali streljanje iz revolverja. Viktor Maffej je bil obsojen na smrt na vislicah ter je bil obešen v Trstu dne 4. maja 1888. l. Marija Ribos je pa bila prvotno obsojena na 16 let težke ječe, a kasacijski dvor jej je, odbivši njeno pritožbo ničnosti, prisodil še 4 leta. Te štiri leta jej je pa cesar pomilostil. V pondeljek je toraj Marija Ribos končala 16-letno kazen. Pravijo, da se ne povrne v Trst.

Vprašanje italijanske univerze. — Z Dunaja se poroča, da se je vršilo te dni daljše posvetovanje med min. predsednikom dr. Koerberjem med naučnim ministrom in tržaškim namestnikom grofom Gočsom v zadevi ustanovitve italijanske univerze. Po tem poročilu bi bilo že danes gotovo, da se ustanovi italijanska pravna akademija v Trstu ali pa v Gorici.

Italijanski suroveži. — Na pokopališču v Pazinu so po noči surovi italijanski pobalini razbili křiže in marmorne spomenike s hrvaškimi napismi. Dalje so pomazali in poškodovali hrvaške napise nad prodajalnicami hrvaških trgovcev in nad lekarno Sv. Cirila in Metoda. Vse to storili so seveda po noči, za hrbtom, kakor delajo to vedno ti italijanski „junaki“. Kak krik bi zagnali italijanski in nemški listi, ako bi kaj takega započeli Hrvatje ali pa Slovenci! Koliko barbarov bi ne izbruhali iz sebe, dočim se židovski „Piccolo“, ko poroča

o teh slavnih činih svojih „omikancev“, potihoma in kakor je čitati med vrstami, nad vsem tem celo veseli.

Občudovanja vredna požrtvovalnost. — V Zadru, ki ima samo 20.000 prebivalcev z vsemi tamkajšnjimi Hrvati vred, so nabrali lani za „Lego Nazionale“ 31.000 kron. Slovenci, učimo se požrtvovalnosti za svoj narod od Lahov!

Dvoboj. — V petek popoldne se je vršil v ljub. vojašnici dvoboj med visokošolcem Trillerjem in nadporočnikom Lavtarjem. Triller je dobil le neznatno poškodbo, nadporočnik pa je bil zelo razmesarjen na glavi in na prsih. Vzrok dvoboju je bil neki prepir v kavarni „pri slonu“ radi tega, ker je nadporočnik zasmehoval slovensko trobojnico.

Slovenščina pri koroških sodiščih. — Nemški listi pišejo: Dne 21. t. m. se je vršila pri okrajnem sodišču v Velikovcu obravnava, pri kateri je tožnika zastopal dr. Mravlag iz Maribora. Dr. Brejc je bil zagovornik. Pri tej obravnavi sta govorila zagovornik in tudi priča župnik Mažir, ne da bi ju sodnik oviral, slovenski. Ker se je pred istim sodnikom, pred par meseci, pod grožnjo kontumacijske razsodbe vršila obravnava nemški, sklepa se iz tega, da je od tedaj izšla naredba, ki rabo slovenščine pri sodiščih na Koroškem dopušča.

90-letnica Josipa Jurija Strossmayerja. — Dne 4. februarja bode obhajal veliki jugoslovanski mecen vladika dr. Josip Juraj Strossmayer svojo 90-letnico. Kakor poroča „Obzor“, se bode ta prilika praznovala v Djakovem na jako slovesen način.

V akademčnem podpornem društvu v Zagrebu se je izvršil ulom. 4000 kron je ukradenih. Kot sumljivega so aretirali iurista Jarića.

Olumuški nadškof dr. Kohn. — Iz Rima poročajo, da namerava olumuški nadškof dr. Kohn sam prej odstopiti, nego pa počakati, da izreko v Rimu o njegovi zadevi odločilno besedo.

Pošiljanje denarja po poštinih nakaznicah v Rusijo iz naše države se vpelja 15. aprila tega leta.

Požar v turinski knjižnici. — Turinski listi poročajo, da je napravil ogenj v vseučilišni knjižnici zelo veliko škodo. V knjižnici je bilo 350.000 knjig. Od teh jih je zgorelo do 100.000 v vrednosti pol milijona lir. Tudi mnogo važnih listin je vničenih.

Policijski komisar aretiral svojega sina. — Policijski komisar Bacot v Parizu, ki je imel nalog, najti tatu nekemu samostanu ukradenih 50 tisoč frankov, je dognal, da je to storil njegov lastni sin. Nato ga je aretiral, mu odvzel večji del ukradenega denarja, dodal nedostatek iz svojega in izročil sina sodišču, dasiravno je samostan že odstopil od tožbe.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev boleznij. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatele na današnji oglas »Mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Zahvala.

Povodom smrti našega so-proga oziroma očeta

Janeza Verč-a,

posestnika in občinskega svetovalca v Šmarjah

bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala pred duhovščini, g. nadučitelju in g. učiteljici za udeležitev s šolsko mladino, slav. starešinstvu z g. županom na čelu, gg. pevcem za gniljivo petje, in sploh vsem, ki so blagemu pokojniku izkazali zadnjo čast. Bog povrni!

Žalujoči ostali.

Šmarje, 27. jan. 1904.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8 priporoča

priprta bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Rostrežba poštena.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš preljubi oče, gospod

Jožef Fabijan

posestnik in nekdanji župan v Kobdilju št. 6,

dne 25. t. m. v Gorici v bolnišnici čč. usmiljenih bratov, v 80. letu svoje dobe, prejemši večkrat tolažila naše sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb pokojnika je bil 27. t. m. in so se zemski ostanki prepeljali na goriško pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Danijela v Štanjelu na Krasu.

V Gorici, 27. januarja 1904.

Frančišek Fabijan

Jožef "

Matija "

Leopold "

Andrej "

sinovi.

Marija Škerk

Frančiška Zajec

Jožefa Verč

hčere.

Odlična vdova

daje poduk v glasovirju v nemščini in francoščini ter spremlja na sprehode. Stanuje na Solkanski cesti št. 11, II. nadstropje.

Odda se v najem velika soba

s prostim vhodom

v ulici Morelli hšt. 32, II. nadstr.

Sadjarsko in vinarsko društvo za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih vin: burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je: Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišča št. 12 v Gorici, se prodaja po znižani ceni — 2 K 60 vin.

Veliki teden ali Velika noč,

spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor žpa denar že z naročilom pošlje, pridene naj še 20 vin. za pošto.

Pozor! Pozor! Vsako pilo in strugal se jamči.

Kovače, ključavničarje, mišarje, čevljarje itd. se opozarja, da stara mila in strugala (rašpe) se zopet na novo nasekajo jako po ceni. Pri nesite ali pošljite jih takoj v novo delavnico pil in strugal v Gorici ulica Duomo 3, Vsakovrstna nove se izdelavajo.

Mnogo denarja!

od 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse št. 44.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blančah, toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkini in mizlami jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Zdravje je največje bogastvo! Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4.— h 4 ducat (48 steklenic) K 14.— h 2 „ (24 „ „ 8.— „ 5 „ (60 „ „ 17.— „ 3 „ (36 „ „ 11.— „

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter poponoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Rojaki! Ne pozabite naših zavodov.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kateri je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

